

به نام خدا

شور عمودیت در تصوف

(گزیده رساله‌های تشریحی)

قابل استفاده برای علاقمندان، دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و

دکترای رشته زبان و ادبیات فارسی

تألیف

حسین شهبازی

ویراستار علمی

دکتر علیرضا معین‌زاده

ویراستار ادبی

ندا حی‌العالم اسگوئی

انتشارات زوار

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار مولف
۹	مقدمه
۱۲	پایه و اساس تصوف
۲۱	سمع صوفیان
۲۴	مذمت کسب روزی و اصل توکل صوفیه
۲۷	رهبانیت و زهد گرایی صوفیان
۳۲	خانقاه محل اجتماع درویشان
۳۴	خرقه و خرقة پوشی
۳۵	سیر تحول تاریخی تصوف
۳۷	دیدگاه شیعه در خصوص کرامات صوفیان و بزرگان تصوف
۴۱	ابوالقاسم قشیری (زندگی، خاستگاه، استادان، اندیشه‌ها، حوادث زندگی، تألیفات و وفات)
۴۳	اندیشه‌های کلامی قشیری
۴۶	آثار و تألیفات ابوالقاسم قشیری
۴۷	ترجمه رساله قشیریه به فارسی
۴۸	کاستی‌های ترجمه رساله قشیریه
۵۵	بررسی ویژگی‌های زبان شناختی در رساله قشیریه
۵۵	رسم الخط
۵۶	ویژگی‌های آوایی
۵۶	ابدال
۵۷	ادغام
۵۸	حذف
۵۸	واژگان
۵۹	برخی ویژگی‌های نحوی ترجمه رساله قشیریه
۷۳	توالی عناصر جمله در محور همنشینی
۷۵	حذف اجزای جمله

تکرار.....	۷۵
کوتاهی جملات.....	۷۶
مقدمه مصنف.....	۷۹
باب اول (در بیان اعتقاد این طایفه در مسائل اصول).....	۸۳
باب دوم (در ذکر مشایخ این طریقه و آنچه از سیرت و قول ایشان دلیل کند بر تعظیم شریعت).....	۹۱
باب سوم (در تفسیر الفاظی کی میان این طایفه رود و آنچه از آن مشکل بود).....	۱۳۷
باب چهارم (در تقوی).....	۱۶۵
باب پنجم (در خاموشی).....	۱۶۹
باب ششم (در خوف).....	۱۷۵
باب هفتم (اندر توکل).....	۱۸۱
باب هشتم (در صبر).....	۱۹۱
باب نهم (در رضا).....	۱۹۷
باب دهم (در حیا).....	۲۰۱
باب یازدهم (در ذکر).....	۲۰۵
باب دوازدهم (در غیرت).....	۲۱۱
باب سیزدهم (در فقر).....	۲۱۷
باب چهاردهم (در تصوف).....	۲۲۵
باب پانزدهم (در توحید).....	۲۲۹
باب شانزدهم (در احوال این طایفه وقت بیرون شدن از دنیا).....	۲۳۵
باب هفدهم (در محبت).....	۲۴۳
باب هیجدهم (در سماع).....	۲۵۳
باب نوزدهم (در اثبات کرامات اولیاء).....	۲۶۷
باب بیستم (آنچه در خواب بدین قوم نمایند).....	۲۹۹
شرح و تعلیقات منشور عبودیت در تصوف.....	۳۱۱
تحقیق در اصطلاحات عرفانی رساله قشیریه.....	۴۷۷
تحقیق و شرح ابیات عربی ترجمه رساله قشیریه.....	۵۰۵
فهرست اصطلاحات عرفانی.....	۵۲۷
فهرست اشخاص و رجال.....	۵۳۱
فهرست منابع.....	۵۳۵

پیشگفتار مؤلف

با توجه به اینکه حوزه ادبیات تعلیمی و عرفانی، یکی از مهمترین موضوعات در گستره وسیع زبان و ادبیات فارسی می باشد. ترجمه رساله قشیریه اثری متعلق به نیمه دوم قرن پنجم است. این کتاب را قشیری در بین سال های ۴۳۷ تا ۴۳۸ ه. ق به رشته تحریر درآورده و از آثار ارزنده ای است که زبان، محتوا و شیوه بیان و تدوین آن بر آثار بسیاری از نوع آن تاثیر بسیار داشته است. ترجمه رساله قشیریه متعلق به یکی از میردان قشیری به نام ابوعلی حسن بن احمد عثمانی بوده که آن را در نیمه دوم قرن پنجم ترجمه کرده است. این ترجمه به سیاق و سبک نثر مرسل و ساده نوشته شده است. درصد واژگان عربی آن نسبت به آثار دوره ترجمه آن کمتر و جملات آن کوتاه و شیوه آن به ایجاز گرایش دارد. موسیقی متن آن طبیعی است. معادل های واژگانی فارسی ارزشمند و رسا برای برخی اصطلاحات عرفانی در آن قابل توجه است.

بعد از آن که شرح کامل بر ترجمه رساله قشیریه نگاشته و توسط انتشارات زوار چاپ شد. با سفارش دوستان و تأکید ایشان بر ضرورت تألیف گزیده ترجمه رساله قشیریه، برای استفاده دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترای رشته زبان و ادبیات فارسی که تا به حال منبع مشخصی برای این کتاب معرفی نشده بود. بر خود فرض دانستم که گزیده این